

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1938.

Andra kammaren.

Nr 2.

Tisdagen den 11 januari.

Kl. 10.30 f. m.

§ 1.

Herr talmannen meddelade, att herr Herou under gårdagen intagit sin plats i kammaren.

§ 2.

Härefter beslöt kammaren på hemställan av herr talmannen, som förmälde sig hava om tiden för valen samrått med första kammarens talman, att företa val av ledamöter i de ständiga utskotten fredagen den 14 och av suppleanter i samma utskott lördagen den 15 innevarande januari.

Ordet begärdes nu av herr **förste vice talmannen** som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att kammaren måtte besluta att tillsätta suppleanter i de ständiga utskotten till ett antal av fyra utöver de ordinarie ledamöterna i varje utskott, utom beträffande utrikesutskottet, i vilket utskott suppleanterna grundlagsenligt skola vara åtta.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 3.

Herr talmannen och kammarens ledamöter avgingo kl. 10.45 till slottskapellet, varest riksdagspredikan hölls. Efter slutad gudstjänst begav sig kammaren till rikssalen. Hans Majestät Konungen öppnade där riksdagen med ett tal. Sedan första kammarens talman härefter framfört första kammarens undersåttliga vördnad, framträdde **andra kammarens talman** och yttrade:

Eders Majestät.

Då riksdagens andra kammare i dag till Eders Majestät framför sin undersåttliga vördnad, vill kammaren med känsla av tacksamhet bringa Eders Majestät sin hyllning och välönskan med anledning av det regeringsjubileum, som Eders Majestät nyligen kunnat fira.

Det vittgående samarbete mellan representanter för olika grupper och partier, som under senare år ägt rum i vårt land, har varit till stort gagn för vårt folk. Det är uppenbart att ett dylikt samarbete även framgent är av nöden.

Av Eders Majestäts tal framgår att vid denna riksdag förslag komma att föreläggas oss till bättring av förhållandena och till beredskap inför en oviss framtid. Andra kammaren giver på nytt sin försäkran om att ägna Eders Majestäts förslag en noggrann prövning och att besluten skola fattas med hänsyn till landets och folkets väl.

Kammaren framför till Hans Kungliga Höghet Hertigen av Dalarne sin uppriktiga lyckönskan.

Talmännen fingo härefter vardera mottaga ett exemplar av dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39, dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 2, med förslag till övergångsstat för budgetåret 1937/38, dels ock Kungl. Maj:ts berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit, varefter ceremonien på rikssalen avslutades; och åtskildes andra kammaren vid utgåendet från rikssalen, enligt beslut fattat före avgången från dess samlingsrum.

Algot Törnkvist.

Ernst V. Olsson.

Onsdagen den 12 januari.

Kl. 12 middagen.

§ 1.

Herr statsrådet *Sköld* avlämnade

dels Kungl. Maj:ts propositioner

nr 7, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning;

nr 15, angående godkännande av en den 10 april 1926 avslutad internationell konvention rörande fastställande av vissa gemensamma bestämmelser i fråga om statsfartygs fri- och rättigheter, m. m.;

nr 16, angående godkännande av en den 29 maj 1933 avslutad internationell konvention rörande fastställande av vissa gemensamma bestämmelser i fråga om kvarstad å luftfartyg, m. m.;

nr 22, med förslag till lag om ändrad lydelse av 9 § utsökningslagen;

nr 29, med förslag till lag om avlösning av avgälder från de till skatte försålda så kallade halländska kyrkohemmanen, m. m.;

nr 30, med förslag till lag om ändrad lydelse av 6 § strafflagen för krigsmakten, m. m.;

nr 32, med förslag till lag om hittegods, m. m.;

nr 36, med förslag till lag med vissa bestämmelser om doms avkunnande vid rådhusrätt;

nr 3, med förslag till lag angående skyldighet för kommuner och enskilda att fullgöra rekvisitioner för krigsmaktens behov (rekvisitionslag), lag om skyldighet i vissa fall att i fredstid tillhandahålla förnödenheter m. m. för krigsmaktens behov och lag om förfogande över viss egendom för krigsmaktens behov (militär förfogandelag);

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 § lagen den 9 april 1926 (nr 66) angående anskaffande av fartyg för krigsmaktens ställande på krigsfot (fartygsuttagningslagen);

nr 13, angående medel för anordnande av vissa försök med generatorgasdrivna automobiler;

nr 14, angående täckande av förskottsvis utbetalade merkostnader för vissa byggnadsarbeten för signalregementets förläggning å Lilla Frösunda;

nr 4, med förslag till lag om förfoganderätt för luftskyddets behov;

nr 5, med förslag till förordning om livrätetillägg av statsmedel åt vissa livrätetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete;

nr 6, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer;

nr 11, angående understöd åt föreningen till minne av Konung Oscar I och Drottning Josephina för verksamheten vid åkerbrukskolonien Hall;

nr 18, med förslag till förordningar om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt tvångsarbetare och fångar m. fl.;

- nr 19, med förslag till lag om understödsföreningar m. m.;
- nr 20, med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 26 juni 1931 (nr 280) om erkända sjukkassor, m. m.;
- nr 21, angående statsbidrag åt erkända sjukkassor för vissa utgifter, som sådana kassor haft på grund av åtaganden, vilka jämlikt övergångsbestämmelserna till lagen den 26 juni 1931 om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar skolat bedömas efter lagen den 4 juli 1910 om sjukkassor;
- nr 31, angående förvärv av vattenrätt i Nämforsen och Lillängesforsen;
- nr 8, med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38;
- nr 37, med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1938;
- nr 38, med förslag till förordning om särskild skatt å förmögenhet för år 1938;
- nr 33, angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark;
- nr 34, angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom m. m.;
- nr 35, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att biträda ackordsuppgörelser i fråga om kronans fordringar för försålda kronoegendomar;
- nr 9, angående godkännande av ett mellan Sverige och Siam avslutat vänskaps-, handels- och sjöfartsavtal;
- nr 10, angående ändring i villkoren för statsbidrag till vissa skeppsdockor;
- nr 24, angående penninglotteriväsendet;
- nr 25, angående godkännande av det internationella avtalet den 13 maj 1936 angående enhetligt system för utprickning av farleder;
- nr 26, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 17 juni 1932 angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift;
- nr 27, angående förstärkning av tionde huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga; och
- nr 28, angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;
- dels ock Kungl. Maj:ts skrivelse, nr 23, med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Nils Jacob Eberhard Quensel att under innevarande lagtida riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som enligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Kammaren beslöt att lägga nyssberörda skrivelse till handlingarna samt att underrättelse om innehållet i skrivelsen skulle meddelas vederbörande utskott och de ledamöter, som hava inseedet över riksdagens kansli.

De avlämnade propositionerna bordlades.

§ 2.

I överensstämmelse med kammarens under § 12 i protokollet för den 10 innevarande januari fattade beslut företogs nu val av sekreterare, därvid herr talmannen meddelade, att såsom sökande till sekreterarebefattningen anmält sig kammarrättsrådet Sune Norrman samt juris och filosofie kandidaten Sune Holm.

Efter det valsedlarna blivit öppnade och uppräknade, befanns valet hava så utfallit, att 111 röster tillfallit Norrman och 66 Holm, varjämte avgivits 1

dubbel och 5 blanka valsedlar, vilka kasserades; och hade kammaren alltså till sekreterare utsett kammarrättsrådet Norrman.

Sedan sekreteraren på kallelse inställt sig, meddelade herr talmannen honom underrättelse om valets utgång och hälsade honom välkommen.

Protokollsföringen övertogs härefter av sekreteraren.

Algot Törnkvist.

Ernst V. Olsson.

§ 3.

Företogs val av fyra ledamöter att delta i talmansöverläggningarna; och blevo därtill utsedda:

herr *Andersson* i Rasjön,
» *Bagge*,
» *Närlinge* och
» *Råstock*,

en var med 153 röster.

§ 4.

Härefter anställdes val av två ledamöter, vilka jämte två ledamöter av första kammaren skulle hava inseende över riksdagens kansli; och blevo därtill valda:

herr *Eriksson* i Stockholm och
» *Skoglund*,

en var med 76 röster.

§ 5.

Vid nu företaget val av åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning blevo därtill utsedda:

herr *Arneberg*,
» *Ericson* i Boxholm,
» *Eriksson* i Stockholm,
» *Lovén*,
» *Mosesson*,
» *Persson* i Falla,
» *Pettersson* i Rosta och
» *Svensson*,

en var med 56 röster.

§ 6.

Härefter anställdes val av tre ledamöter att handhava vården av kammarens ekonomiska angelägenheter; och blevo därtill valda:

herr *Andersson* i Malmö,
» *Lundell* och
» *Aqvist*,

en var med 63 röster.

§ 7.

Justerades protokollsutdrag angående de i paragraferna 2—6 här ovan omnämnda valen.

§ 8.

Herr **förste vice talmannen**, som härefter erhöll ordet, yttrade: Herr talman! Jag anhåller, att kammaren ville besluta, att Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39 samt Kungl. Maj:ts proposition, nr 2, med förslag till övergångsstat för budgetåret 1937/38 måtte i nu nämnd ordning uppföras sist på föredragningslistan för nästkommande sammanträde.

Denna hemställan bifölls.

§ 9.

Till bordläggning anmäldes:

Kungl. Maj:ts under gårdagen på rikssalen avlämnade proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39; och proposition, nr 2, med förslag till övergångsstat för budgetåret 1937/38; samt

berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit;

riksdagens år 1937 församlade revisorers berättelse:

om den år 1937 av dem verkställda granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning;

angående riksbanken; och

om granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning; ävensom

justitieombudsmannens ämbetsberättelse och tryckfrihetskommitténs berättelse; samt

militieombudsmannens ämbetsberättelse.

§ 10.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Nylander*, nr 1, angående utredning om utlandssvenskarnas rättigheter och skyldigheter;

herr *Olsson* i Stockholm *m. fl.*, nr 2, om avskaffande av arbetslöshetskommissionen m. m.;

herr *Nilsson* i Antnäs *m. fl.*, nr 3, angående utjämningsbidrag av statsmedel till landsting med hårt skattetryck; samt

herr *Olsson* i Stockholm *m. fl.*, nr 4, angående demokratisering och förenkling av den centrala statsförvaltningen samt under densamma sorterande verk och institutioner.

Dessa motioner bordlades.

§ 11.

Justerades ett protokollsutdrag.

§ 12.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

fröken <i>Öberg</i>	under	2	dagar	fr. o. m.	den	13	jan.,	
fru <i>Rönn-Christiansson</i>	›	5	›	›	›	12	›	
herr <i>Wolgast</i>	›	2	›	›	›	14	›	och
› <i>Sundberg</i>	›	2	›	›	›	13	›	.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 12.54 e. m.

In fidem
Sune Norrman.
